

NORGES HØYESTERETT

Den 25. november 2022 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Webster, Normann og Østensen Berglund i

HR-2022-2280-U, (sak nr. 22-171439STR-HRET), straffesak, anke over kjennelse:

Påtalemyndigheten

(politiadvokat Anders Møllersen)

mot

A

(advokatfullmektig Jacob Smith Næss)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder anke over kjennelse hvor den siktede er løslatt fra varetekt.
- (2) A ble fengslet i fire uker ved Østre Innlandet tingretts kjennelse 14. oktober 2022. Anke til lagmannsretten ble forkastet. Fengslingen var begrunnet i gjentakelsesfare.
- (3) A er siktet for fem overtredelser av straffeloven § 155 (rettsstridig adferd mot offentlig tjensteperson) i idealkonkurrens med overtredelser av straffeloven § 263 (trusler), samt en overtredelse av straffeloven § 156 andre ledd (forulemping av offentlig tjensteperson).
- (4) Påtalemyndigheten begjærte 10. november 2022 om fengsling i ytterligere fire uker. Det ble opplyst at det var oppnevnt sakkyndige som hadde frist til 6. desember 2022 med å gjennomføre full rettspsykiatrisk undersøkelse. På tidspunktet for begjæringen var ikke saken berammet i tingretten.
- (5) Østre Innlandet tingrett avsa 11. november 2022 kjennelse med slik slutning:

«A, født 22.04.1980, kan fortsatt holdes i varetektsfengsel inntil noe annet bestemmes av påtalemyndigheten eller retten, men ikke ut over 9. desember 2022.»
- (6) Siktede anket til lagmannsretten.
- (7) Eidsivating lagmannsrett avsa 23. november 2022 kjennelse med slik slutning:

«A, født 22 april 1980, løslates.»

- (8) Samme dag innga påtalemyndigheten omgjøringsbegjæring, subsidiært anke. I denne ble det opplyst at straffesaken nå var forhåndsberammet i tingretten 8. desember 2022, og at de sakkyndige var i rute med å ferdigstille rapport innen fristen 6. desember 2022. Det var også opplyst at tiltaleforslag var oversendt statsadvokaten med anmodning om rask behandling.
- (9) Eidsivating lagmannsrett traff 24. november 2022 beslutning om ikke å omgjøre sin kjennelse.
- (10) *Påtalemyndigheten* har anket til Høyesterett. Det gjøres gjeldende at det ikke foreligger fare for oversoning. Det anføres at siktede ved domfellelse, sett hen til omstendighetene ved saken, vil måtte påregne fengselsstraff på opp til 120 dager.
- (11) A har inngitt tilsvaer. Det anføres blant annet at det er usikkert om forhåndsberammingen er realistisk i lys av sakkyndigrapporten og at påtaleavgjørelse også vil kunne bli påvirket av sakkyndigutredningen. Det anføres at det er fare for oversoning, og vises til tidligere argumenter og til at siktede vil holdes fengslet inntil dom er avsagt. Det er også vist til at prøveløslatelse må vurderes ved vurderingen av oversoning. Det er videre anført at det er sannsynlig med anke av dommen, slik at tidspunktet for endelig avgjørelse er uavklart. Det er endelig vist til at hvis den sakkyndige erklæringen konkluderer med at siktede har skyld, vil siktede måtte vurdere skyld på nytt. Skulle han erkjenne straffeskyld, vil han ha krav på reduksjon for dette i straffen.
- (12) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at utvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens saksbehandling og generelle lovforståelse, jf. straffeprosessloven § 388 første ledd nr. 2 og 3.
- (13) Lagmannsrettens avgjørelse om løslatelse er begrunnet i fare for oversoning. Retten har imidlertid ikke tatt konkret stilling til hva som vil kunne bli samlet straff i saken. Siktelsen gjelder en rekke trusler av til dels alvorlig karakter. Det er ikke gitt at det vil foreligge oversoning selv om hovedforhandlingen skulle ligge noe frem i tid, slik lagmannsretten la til grunn. Den manglende vurderingen av forventet straff utgjør etter utvalgets syn en feil ved kjennelsesgrunnene.
- (14) Lagmannsretten har heller ikke tatt i betraktning at faren for oversoning skal inngå i en samlet vurdering av om varetekten er forholdsmessig, jf. Rt-2011-1061 avsnitt 62. Lagmannsretten må foreta en bredere forholdsmessighetsvurdering hvor blant annet siktelsens alvor inngår.
- (15) Lagmannsrettens kjennelse må etter dette oppheves.
- (16) Avgjørelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Lagmannsrettens kjennelse oppheves.

Kristin Normann
(sign.)

Bergljot Webster
(sign.)

Cecilie Østensen Berglund
(sign.)